

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.664.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6227 Pani Posłanki Anny Dąbrowskiej Banaszek w sprawie Programu „Opieka Wytchnieniowa”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Podstawą prawną resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego, jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym¹ (Dz. U. z 2024 r. poz. 296). Program realizowany jest przez gminy i powiaty w ramach rocznych edycji od 2019 r., a od 2021 r. usługi opieki wytchnieniowej świadczone są również przez organizacje pozarządowe (tj. podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 oraz ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Dz. U. z 2024 r. poz. 1491), w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych. Należy podkreślić, iż do czasu uruchomienia programów tylko nieliczne organizacje pozarządowe oraz jednostki samorządu terytorialnego oferowały tę formę pomocy członkom rodzin i opiekunom osób z niepełnosprawnościami.

Zgromadzone na przestrzeni ostatnich 6 lat doświadczenie w realizacji programowej opieki wytchnieniowej obliguje Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do podnoszenia standardów jakości świadczonych w ramach programów usług, a także zwiększania zakresu oraz zasięgu przedmiotowego wsparcia. Z tego względu każda edycja programów poddawana jest ewaluacji ex post, a rekomendacje opracowuje się w oparciu o wyciągnięte wnioski i implementuje w ramach kolejnych edycji. Jednocześnie prowadzone są szerokie konsultacje zarówno zewnętrzne, tj. z reprezentacją stron realizujących usługi, jak i wewnętrzne, w ramach resortu, zwłaszcza w kontekście zgodności zapisów programowych z właściwymi aktami normatywnymi. Szczegółowo analizowane są również postulaty i sygnały obywatelskie, jakie w sprawie opieki wytchnieniowej wpływają do Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Poniżej przedstawiam istotne fakty obrazujące, jak program ewaluował na przestrzeni lat.

- W 2019 r. usługi opieki wytchnieniowej dotyczyły wyłącznie członków rodzin lub opiekunów niepełnosprawnych osób powyżej 16. r. życia, natomiast od 2020 r. przedmiotowe wsparcie adresowane jest do opiekunów osób z niepełnosprawnościami, które posiadają orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności i orzeczenia

¹ Fundusz Solidarnościowy jest państwowym funduszem celowym, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Fundusz Solidarnościowy ma na celu m.in. wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne oraz finansowe osób z niepełnosprawnościami. Fundusz Solidarnościowy wspiera również działania w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Zasady funkcjonowania Funduszu Solidarnościowego określa ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2019 roku, a zasadniczym źródłem jego finansowania jest danina solidarnościowa. Zapłaty daniny solidarnościowej dokonują co roku te osoby fizyczne, których dochody w danym roku podatkowym przekraczają 1 mln zł. Wysokość daniny solidarnościowej wynosi 4% nadwyżki tej kwoty. Przychodami Funduszu Solidarnościowego są również m.in. obowiązkowe składki na Fundusz, do których stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące obowiązkowych składek na Fundusz Pracy.

równoważne oraz do rodziców/opiekunów dzieci niepełnosprawnych (bez dodatkowych wskazań).

- Zwiększono pulę dotacji z Funduszu Solidarnościowego przekazywaną na realizację opieki wytchnieniowej gminom i powiatom z 80% całkowitych kosztów realizacji (lata 2019–2020) do 100% (od 2021 r.).
- Wzrósł maksymalny koszt jednej godziny wsparcia z 30 zł (2019 r.) do 50 zł brutto (2024 r.) w przypadku usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego, a w przypadku pobytu całodobowego ze 180 zł (2019 r.) do 600 zł (2021 r.). Ponadto, w ramach edycji 2024, zwiększono maksymalny koszt jednej doby wsparcia w formie pobytu całodobowego do 800 zł brutto za dobę realizacji usług opieki wytchnieniowej dla osoby z niepełnosprawnościami posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną.
- Rozszerzono terminy realizacji świadczeń i możliwość rozliczenia usług świadczonych w danym roku jeszcze przed podpisaniem umowy (w 2019 r. realizacja usług odbywała się od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2019 r., w 2020 r. możliwe było rozliczanie świadczeń udzielonych od 6 marca do 31 grudnia, a od 2021 r. ramy czasowe edycji obejmowały okres od 1 stycznia do 31 grudnia).
- Zwiększyły się zasięg i dostępność usług opieki wytchnieniowej organizowanej przez samorządy. W 2019 r. w programie brało udział 324 gmin/powiatów, w 2024 r. - 1 448, a w bieżącym roku program realizuje aż 1 620 jednostek, czyli 5-krotnie więcej niż w jego pierwszej edycji. W przypadku organizacji pozarządowych, w 2020 r. (I edycja) w programie uczestniczyło zaledwie 49 organizacji, jednakże dzięki sukcesywnemu wzrostowi dotacji z Funduszu Solidarnościowego, w 2024 r. było to już 137 podmiotów, a w roku bieżącym program, realizuje aż 179 NGOs.

Przedstawione przez Panią Posłankę postulaty zostaną przeanalizowane i poddane konsultacjom w ramach prac nad przyszłoroczną edycją programów „Opieki Wytchnieniowej” i, o ile będzie to możliwe, uwzględnione w ich zaktualizowanej formule. Prace nad programami rozpoczną się w III kwartale 2025 r. i obejmą zarówno konsultacje zewnętrzne, jak i wewnętrzne projektów. Ogłoszenie naboru wniosków oraz konkursu ofert w ramach przyszłorocznych edycji nastąpi również w III kwartale 2025 r.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/